

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ
ТВАРИННИЦТВА ТА ВЕТЕРИНАРІЇ**

Матеріали
X щорічної Всеукраїнської науково-практичної
конференції

НАУКОВІ ЧИТАННЯ 2023
Еколого-регіональні проблеми сучасного
тваринництва та ветеринарної медицини

16 листопада 2023 р.
м. Житомир

УДК 619:614.23:636

Наукові читання 2023. Еколого-регіональні проблеми сучасного тваринництва та ветеринарної медицини: X щорічна Всеукраїнська науково-практична конференція, 16 листопада 2023 року. Житомир: Поліський національний університет, 2023. 344 с.

Редакційна колегія

Голова

Кот Т. Ф. директор НІІ тваринництва та ветеринарії,
доктор вет. наук, професор

Члени колегії

Ревунець А. С. декан факультету ветеринарної медицини
Гуральська С. В. доктор вет. наук, професор
Сокульський І. М. кандидат вет. наук, доцент
Шуляр Альона Л. кандидат с.-г. наук, доцент

Рецензенти

Євстаф'єва В. А. доктор вет. наук, професор Полтавського
державного аграрного університету
Панікар І. І. доктор вет. наук, професор Одеського
державного аграрного університету
Галатюк О. Є. доктор вет. наук, професор Поліського
національного університету

Редакторська група

Фещенко Д. В., Заїка С. С.
(кандидати вет. наук, доценти)

Рекомендовано до друку:

Науково-технічною радою Науково-інноваційного інституту
тваринництва та ветеринарії
(протокол № 4 від 16 листопада 2023 р.)
Вченої радою Поліського національного університету
(протокол № 4 від 29 листопада 2023 р.)

В збірнику висвітлені результати вітчизняних наукових досліджень з актуальних питань ветеринарної медицини і тваринництва, у вирішенні яких зацікавлені науковці та практикуючі спеціалісти.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори.

© Поліський національний університет, 2023

Хоменко З. В., Сокульський І. М.
Анімалотерапія: її виникнення, розвиток та
перспективи.....124

Хомутенко В. Л., Білий Д. Д.
Сучасний підхід до класифікації мастопатій у
собак128

Roman L. D., Valieva O. O.
Functional asymmetry of the ovaries of cows131

**Секція 3. Епізоотичний моніторинг,
методи діагностики та профілактики
інфекційних хвороб тварин**

*Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Нехаєнко Я. Д.,
Малецька Я. В., Макаревич В. К.*
Лікування кіз за стронгілідозної інвазії.....136

Арсенюк А. О., Гуральська С. В.
Клінічні аспекти туберкульозу великої рогатої
худоби140

Бегас В. Л., Мойсеева А. С.
Поширення заразних хвороб домашніх тварин в
умовах Житомирської області143

Білан М. В., Бойко К. І.
Оцінка епізоотичної ситуації щодо кишкових
гельмінтозів собак в умовах м. Дніпро.....146

Бісюк В. В., Галатюк О. Є.
Епізоотична ситуація щодо хламідіозу собак в
країнах світу148

СЕКЦІЯ 3. ЕПІЗООТИЧНИЙ МОНІТОРИНГ, МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ТВАРИН

ЛІКУВАННЯ КІЗ ЗА СТРОНГІЛІДОЗНОЇ ІНВАЗІЇ

Антіпов А. А., Гончаренко В. П. – к. вет. н., доценти
Нехаєнко Я. Д., Малецька Я. В.,
Макаревич В. К. – студенти
Білоцерківський національний аграрний університет,
м. Біла Церква

Актуальність проблеми. В Україні упродовж багатьох століть козівництво є важливою галуззю тваринництва. Людство високо цінує різноманітність та особливість продукції, яку можна отримати від кіз (Занько, 2013). До продукції козівництва відносяться не тільки такі продукти харчування, як м'ясо, жир, молоко, але й різні види сировини для легкої промисловості. Таке різноманіття продукції козівництва забезпечується великою кількістю порід кіз, їх біологічними і генетичними особливостями (Веселий, Поліщук, 2005).

У спеціалізованих сільськогосподарських підприємствах та приватному секторі галузь козівництва використовується для отримання молочної продукції. Молоко козиного походження відрізняється хімічним складом від молока інших сільськогосподарських тварин і особливо від молока великої рогатої худоби, а саме збільшеним вмістом альбумінів та глобулінів, а також меншим діаметром жирових кульок та часточок білка казеїну (Приходько та ін., 2018).

Окупність і рентабельність галузі козівництва може бути лише при забезпечені добробуту та здоров'я поголів'я. Паразитарні хвороби кіз останнім часом мають тенденцію до широкого розповсюдження та завдають колосальних економічних збитків галузі. Боротьбі з інвазіями тварин досить часто приділяється неналежна увага, так як паразитози перебігають субклінічно та безсимптомно (Приходько та ін., 2018). Справжньою перепорою на шляху розведення кіз і підвищення їх продуктивності є кишкові нематодози, у тому числі і стронгілятози, які зустрічаються в усіх зонах, де розвинено козівництво (Антіпов та ін., 2020).

Успішна боротьба з гельмінтозами кіз можлива лише за наявності вискоєфективних ветеринарних лікарських препаратів і засобів (Приходько та ін., 2018). Виходячи з вище викладеного актуальність питань лікування та профілактики гельмінтозів-нематодозів кіз залишаються на сьогодні досить актуальними.

Мета роботи: вивчити антигельмінтну ефективність еприну, вітчизняного лікувального засобу за різної інтенсивності інвазії за стронгілятозу у кіз в умовах приватного господарства.

Результати дослідження. Роботу виконано упродовж 2023 р. у одному із індивідуальних козівничих господарствах Таращанського району Київської області та лабораторії кафедри паразитології та фармакології Білоцерківського НАУ.

Дослідження проводили на козах англо-нубійської породи. У дослідях використовували кіз віком старше 6 місячного віку, які були спонтанно інвазовані стронгілідами.

На першому етапі роботи досліджували особливості епізоотології стронгілятозної інвазії серед кіз у гос-

подарстві. З цією метою був проведений відбір проб фекалій від кіз різних вікових груп. Для гелмінтоовоскопічних досліджень проби фекалій з прямої кишки тварин відбирали у кожної тварини окремо, вранці. Всього було відібрано 40 проб фекалій. Фекалії досліджували з використанням лічильної камери для овоскопічних досліджень (Антіпов та ін., 2022).

Основним критерієм зараженості була інвазованість кіз, тобто екстенсивність (EI, %) та інтенсивність інвазії (II, кількість яєць у 1 г фекалій, ЯГФ).

Для лікування хворих тварин ми застосували наш вітчизняний антигельмінтик, який випускає ТОВ «Бро-вафарма» – Еприн.

Антигельмінтик еприн застосовували всім трьом дослідним групам з різною інтенсивністю інвазії (низькою, середньою та високою) індивідуально, підшкірно, одноразово у дозі 1 мл / 100 кг маси тіла або 0.2 мг еприномектину / 1 кг маси тіла по діючій речовині. Контрольним тваринам препарат не застосовували.

Гелмінтокопроовоскопічні дослідження проводили до введення та через 15 діб після останнього застосування препарату. У період проведення досліду, який тривав два тижні всі тварини знаходилися в однакових умовах годівлі та утримання. Тестами для визначення ефективності лікування були екстенсивність та інтенсивність інвазії, а також екстенс- та інтенсефективність.

У результаті гелмінтоовоскопічних досліджень були виявлені яйця овальної форми, середнього розміру. У яєць зовнішня оболонка була тонка та гладка, довжиною до 0,06, шириною до 0,04 мм у середині яких містились шари дроблення. Це були яйця стронгілат.

Із 40 обстежених кіз Англо-нубійської породи яйця стронгілат були знайдені у 30 кіз. Екстенсивність інва-

зії становила 75,0 % при інтенсивності інвазії 83,3 екземплярів яєць у 1 г фекалій. Інтенсивність інвазії коливалась від 15 до 376 екземплярів в залежності від віку тварин.

Після вивчення розповсюдження стронгілятозної інвазії ми приступили до вивчення антигельмінтної ефективності еприну за цієї інвазії. З цією метою сформували дві контрольні з низькою та середньою інтенсивності інвазії та три дослідні групи з низькою, середньою та високою інтенсивності інвазії. На 15 день ми знову відібрали проби, з метою виявлення яєць гельмінтів і встановили, що антигельмінтик Еприн є високо-ефективним препаратом за низької та середньої інтенсивності інвазії. Екстенсефективність та інтенсефективність становила 100 %. За високої інтенсивності інвазії екстенс- та інтенсефективність становила 80,0 % та 93,6 %.

Висновки:

1. Приватне козівниче господарство є неблагополучним по стронгілятозної інвазії. Екстенсивність стронгілятозної інвазії становила 75,0 % при інтенсивності інвазії 83,3 екз яєць у 1 г фекалій.

2. Вітчизняний антигельмінтик Еприн є високоефективним препаратом за низької та середньої інтенсивності інвазії. Екстенс- та інтенсефективність становила 100 %.

3. За високої інтенсивності інвазії екстенсефективність становила 80,0 % за інтенсефективністю 93,6 %.

Наукове видання

Наукові читання 2023.
Еколого-регіональні проблеми сучасного
тваринництва та ветеринарної медицини

матеріали X щорічної Всеукраїнської науково-
практичної конференції
(16 листопада 2023 року)

Макетування збірника
Фещенко Д. В., Кот Т. Ф.

Підписано до друку 29.11.2023
Гарнітура Bookman Old Style.
Наклад 150 прим. Ум. друк. арк. 12,88

Видавництво:
Поліський національний університет,
бульвар Старий, 7,
м. Житомир, 10008